

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201520
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7920201520.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členov senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu: K. K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. T. Č..XXX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom v Prešove, Slovenská č.46, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova č.25, Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č.16, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1.400,00 eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 4Csp/66/2020-44 z 19.6. 2020

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 500 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 1.400 eur z titulu primeraného finančného zadost'učinenia.

3. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 9Csp/218/2016 sa domáhal žalobca ochrany svojich spotrebiteľských práv a to v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2014, na základe ktorej bol žalovaný ako veriteľom poskytnutý žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver (ďalej len „zmluva o úvere“). Rozsudkom zo dňa 4.12.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.1.2018, bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2014, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsahovala výšku pohľadávky 1.500 eur, pričom v žiadosti žalovaného o vykonanie zrážok zo mzdy, ktorá bola doručená zamestnávateľovi žalobcu bola uvedená výška pohľadávky 2.921,15 eur, teda oveľa vyššia suma než bola uvedená v zmluve. Tým vznikla hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán, keďže veriteľovi takáto dohoda umožňovala svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa.

4. V danom prípade bolo podľa názoru súdu prvej inštancie nesporné, že išlo o spotrebiteľský právny vzťah. Za sporné súd prvej inštancie považoval tvrdenia strán ohľadom splnenia predpokladov zo strany žalobcu pre priznanie primeraného finančného zadost'učinenia ako aj výšku zadost'učinenia.

5. Po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), tretej vety § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. s poukazom na právne závery Najvyššieho súdu SR rozsudok sp.zn. 6Cdo/127/2017 v obdobnej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je dôvodný.

6. Žalobca podľa názoru súdu prvej inštancie preukázal, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 9Csp/218/2016 sa domáhal v zmysle právnych predpisov ochrany, aby sa žalovaný zdržal výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy. V danom konaní bol úspešný o čom svedčí aj druhý výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu. Predmetný spor bol právoplatne skončený dňa 19.1.2018. Žalobca teda preukázal splnenie predpokladov pre priznanie finančného zadosťučinenia. Neobstála argumentácia žalovaného, v zmysle ktorej uplynutie času viac ako 4 roky spochybňuje oprávnenosť uplatnenia požiadavky na finančné zadosťučinenie, čo do základu a aj čo do výšky, lebo žalobca si uplatnil daný nárok včas, keďže jedným z predpokladov bolo uplatnenie si daného nároku po právoplatnom rozhodnutí vo veci, v ktorej sa domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Od právoplatnosti predchádzajúceho rozsudku uplynuli 2 roky a 3 mesiace.

7. V danom spore žalobca požadoval od žalovaného zadosťučinenie vo výške 1.400 eur. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o primeranosti finančného zadosťučinenia zohľadnil intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa (použitie neprijateľných podmienok); výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným (viac ako 1.400 eur), ktoré žalovaný od žalobcu požadoval na základe zmluvy; dĺžku trvania závadného stavu (od uzatvorenia zmluvy 30.09.2014 až do právoplatného rozhodnutia 19.1.2018, teda viac ako 3 roky); objektívnu spôsobilosť vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu (znižovanie životnej úrovne na úkor žalovaného); žalobca bol nútený domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom súde proti ekonomicky a právne silnejšiemu subjektu. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo evidentné, že v prípade, ak by sa žalobca nebránil podaním žaloby na súde, došlo by k nezákonnému zrážaniu zo mzdy žalobcu, v dôsledku čoho by žalovaný mohol prostredníctvom zamestnávateľa zrážať žalobcovi viac ako mu reálne patrí a žalobca by sa následne musel domáhať vrátenia bezdôvodného obohatenia, ktoré by mu skrz nezákonné zrážky vzniklo. Vzhľadom na uvedené skúmané podmienky a okolnosti, od ktorých sa odvíja výška zadosťučinenia bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalobcom požadovaná výška je neprimeraná. S poukazom na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalobcovi možno priznať finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur, nakoľko nemožno vychádzať len z rozdielu výšky požadovaných zrážok a výšky poskytnutého úveru. Ostatné podmienky, ktoré majú vplyv na určenie primeranosti zadosťučinenia neboli súdu žalobcom preukázané. Súd prvej inštancie mal za to, že finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur je primerané a bude zároveň viesť žalovaného ako silnejšiu zmluvnú stranu nezneužívať jeho dominantné postavenie v právnom vzťahu a bude ho viesť k takému konaniu a správaniu, aby nedochádzalo k porušovaniu práv spotrebiteľa. Preto žalobe v časti o zaplatenie 500 eur vyhovel a žalobu v zostávajúcej časti zamietol.

8. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalobca síce požadoval sumu 1.400 eur a súd prvej inštancie mu priznal finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur, avšak s ohľadom na povahu nároku, že ide o finančné zadosťučinenie, ktorého výšku súd posudzuje na základe voľnej úvahy s poukazom na rozhodovaciu prax súdov, bol súd toho názoru, že pri rozhodovaní o trovách je potrebné považovať žalobcu za úspešného v plnom rozsahu.

9. Rozsudok napadol v zákonnej lehote žalovaný. Odvolanie podal proti I. a III. výroku napadnutého rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) C.s.p.. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie rozhodol na základe skutkových záverov a tvrdení, ktoré žalobca nikdy v konaní netvrdil, čím nielen prekročil rozsah svojich právomocí, ale súčasne odoprel právo žalovaného sa k takýmto skutočnostiam vyjadriť. Ďalej uviedol, že z podanej žaloby nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodnila sumu, ktorú žalobca žiada. V tomto smere uvádzaná časť žaloby „Z okolností prípadu pôvodného súdneho konania, som ako spravodlivú výšku primeraného finančného zadosťučinenia vyhodnotil sumu 1400,-eur sa nedá zistiť žiadna relevantná skutočnosť. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 132 vyžaduje v žalobe pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Nepripúšťa opísanie rozhodujúcich skutočností ani odkazom na dôkazy. V tomto

prípade žaloba neobsahuje žiadny popis skutočností pre posúdenie požadovanej sumy.“ Odvolateľ ďalej uviedol, ako vyplýva z rozsudku (bod 3 a bod 7), že žalobca žiadnym spôsobom nereagoval a ani nedoplnil podanú žalobu, čím opísaným postupom došlo zo strany konajúceho súdu k porušeniu práva na zachovanie rovnosti strán a k porušeniu práva žalovaného vyjadriť sa ku skutkovým okolnostiam, ktoré síce žalobca ani len netvrdil, ale ktoré súd mienil považovať a nakoniec aj považoval za podstatné pre rozhodnutie. Z rozsudku nevyplýva, čím bolo preukázané, že žalovaný v čase predloženia žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy postupoval s vedomím, že chce získať neoprávnenú sumu. Z napádaného rozsudku nevyplýva, že by to mal súd preukázané. Súd uvádzal tvrdenia o závadnom stave, ale uvádzal ich len všeobecne, nič nekonkretizoval. Odvolateľ zároveň považoval za nezákonné, aby podstatu rozhodnutia a výšku zadosťučinenia odôvodňoval poukazovaním na to, že suma zadosťučinenia má byť citeľnou majetkovou ujmom. Preto odvolateľ tvrdí, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by odôvodnili priznanie nároku vo výške 500,- eur. Odvolateľ navrhol odvolaciemu súdu, aby zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100% trov právneho zastúpenia. Uplatnil aj nárok na náhradu trov za odvolacie konanie.

10. Žalobca zostal v odvolacom konaní nečinný.

11. Predmetom odvolacieho prieskumu sa stali výroky, ktorým bolo žalobe vyhovené (I. výrok) a súvisiaci výrok o trovách konania (III. výrok). V rozsahu, v ktorom bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá (II. výrok) rozsudok nadobudol právoplatnosť, pretože tento výrok nebol odvolaním napadnutý.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 C.s.p.), prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f), h/) dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

13. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 378 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p. a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

17. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. j. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 C.s.p.

20. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

21. Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

22. K odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dodáva:

23. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o primeranosti finančného zadosťučinenia zohľadnil intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa (použitie neprijateľných podmienok); výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným (viac ako 1.400 eur), ktoré žalovaný od žalobcu požadoval na základe zmluvy; dĺžku trvania závadného stavu (od uzatvorenia zmluvy 30.09.2014 až do právoplatného rozhodnutia 19.1.2018, teda viac ako 3 roky); objektívne spôsobilosti vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu (znižovanie životnej úrovne na úkor žalovaného) a taktiež, že žalobca bol nútený domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom súde proti ekonomicky a právne silnejšiemu subjektu. Je evidentné, že v prípade, ak by sa žalobca nebránil podaním žaloby na súde, došlo by k nezákonnému zrážaniu zo mzdy žalobcu, v dôsledku ktorého by žalovaný mohol prostredníctvom zamestnávateľa zrážať žalobcovi viac ako mu reálne patrí a žalobca by sa následne musel domáhať vrátenia bezdôvodného obohatenia, ktoré by mu skrz nezákonné zrážky vzniklo. S poukazom na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach preto súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur, nakoľko nebolo možné vychádzať len z rozdielu výšky požadovaných zrážok a výšky poskytnutého úveru. Ostatné podmienky, ktoré mali vplyv na určenie primeranosti zadosťučinenia neboli súdu žalobcom preukázané. Preto súd prvej inštancie správne určil výšku 500,- eur finančného zadosťučinenia, ktorá je primeraná a bude zároveň viesť žalovaného ako silnejšiu zmluvnú stranu nezneužívať jeho dominantné postavenie v právnom vzťahu a bude ho viesť k takému konaniu a správaniu, aby nedochádzalo k porušovaniu práv spotrebiteľa.

24. Na záver odvolací súd ešte dodáva, že nebolo možné prihliadnúť na námietky o prekročení oprávnení súdom, lebo rozhodol na základe skutkových záverov, ktoré žalobca netvrdil. Z citácie ustanovenia § 295 C.s.p. vyplýva, že súd je oprávnený aj bez návrhu obstaráť alebo zabezpečiť dôkaz nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade ide o spor spotrebiteľský, preto súd prvej inštancie neprekročil rozsah svojich oprávnení pokiaľ vykonal dôkaz, ktorý žalobca nenavrhol. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil aj keď bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, preto sám zapríčinil, že sa k dôkazom vykonaným na pojednávaní nemohol vyjadriť.

25. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd napadnutý rozsudok vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nepatrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnému žalobcovi trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že nepriznáva stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).